

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VILARDEVÓS

CATÁLOGO DE BENS CULTURAIS

CLASE ELEMENTO:
ARQUITECTURA

TIPOLOXIA:
MUÍÑOS

CLAVE PLANO:
O-2-5

Nº FICHA:
A_096

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:

Muíño de Arzoá

PARROQUIA:

BERRANDE

NÚCLEO:

Arzoá

LOCALIZACIÓN:

Arzoá

DESCRIPCIÓN:

Os muíños son unha sabia combinación de arquitectura e tecnoloxía, unha edificación simple que acolle un complexo dispositivo mecánico accionado pola forza da auga. Está composto pola presa, que ten por obxecto captar a auga do río; a gavada ou lovada, que conduce a auga da presa cara o muíño salvando o desnivel do terreo; a canle, que conduce a auga cara o rodicio, unha roda hidráulica con paletas curvas e eixo vertical que move a moa; e a edificación do muíño propiamente dita, un sinxelo edificio de planta rectangular e uns 8 m² de superficie, cuberto por un tellado a dúas augas constituído por paredes de cachote irregular nos que unicamente se practican dous vanos, o que permite o acceso e o que está destinado a introducir luz natural no interior do muíño. A meirande parte dos muíños da comarca de Verín pertencen á modalidade de canle, característico por ter que administrar un pequeno caudal de auga que, procedente da gavada, condúcese rapidamente cara o rodicio a través da canle para bater contra o primeiro de maneira tanxencial.

Na parte inferior da canle áchase unha peza especial de madeira ou granito, segundo o caso, onde se practica un burato que se abre e obtura dende o interior (o billote ou bofetón) que fará saír a auga coa forza necesaria para mover o rodicio coa forza desexada. Este de Arzoá, na foto, é dunha soa moa e atópase —dende hai varios anos— en estado de semiabandono.

CATEGORÍA:

INCLUÍDO NO CATÁLOGO

AMBITO:

LOCAL

NIVEL PROTECCIÓN:

ESTRUTURAL

ESTADO CONSERVACIÓN:

MALO

PROPIETARIO:

PRIVADA

ORDENANZA DE APLICACIÓN:

RÚSTICO PROTECCIÓN PATRIMONIO

OBSERVACIÓN:

ELEMENTOS A PROTEXER

ELEMENTOS PETREOS SENLLEIROS

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

MELLORAS NECESARIAS:

Rehabilitación integral respectando a tipoloxía orixinal e os materiais tradicionais: carpintería de madeira, tella curva do país, etc...

DILIXENCIA.- Para facer constar que o presente documento forma parte do Plan Xeral de Ordenación Municipal de VILARDEVÓS aprobado PROVISIONALMENTE polo Pleno da Corporación na sesión celebrada o día **31 JUL. 2008**
O/A SECRETARIO/A

OBRAS PROHIBIDAS:

As derivadas do nivel de protección

OBRAS PERMITIDAS:

Restauración para voltar a súa imaxe orixinal

Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

Aprobado definitivamente por Orde da Conselleira de Política Territorial, Obras Públicas e Transportes

de data

16 DEC. 2008

O xefe do servizo de Planificación Urbanística

Consultora Galega s.l.

Pedro Paulo Gómez Rielo

F RES
A_096

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VILARDEVÓS

CATÁLOGO DE BENS CULTURAIS

CLASE ELEMENTO:

ARQUITECTURA

TIPOLOXIA:

RELIXIOSA

CLAVE PLANO:

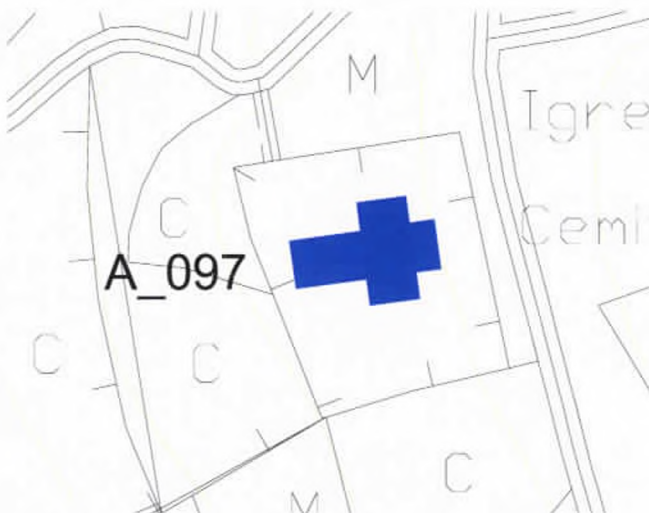
O-2-5

Nº FICHA:

A_097

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:

Igrexa parroquial de San Bartolomeu

PARROQUIA:

BERRANDE

NÚCLEO:

LOCALIZACIÓN:

Berrande

DESCRIPCIÓN:

Templo de estilo barroco que se configura como o exemplo de arquitectura relixiosa máis relevante do termo municipal de Vilardevós. De planta rectangular e presbiterio máis elevado, os seus muros de perpiño isódomo aparecen reforzados por contrafortes laterais que amparan a elevada altura do edificio.

A súa fachada presenta unha porta alintelada con molduras esteadas nos ángulos, cartela e ventá rectangular enmarcada con listeis. Nos extremos o arquitecto dispón pilastras lisas arquitrabadas rematadas en altura por pináculos. No eixo da composición un campanario de planta cadrada cun deseño moi estilizado no que caben: catro ocos baixo arco de medio punto enmarcados por pilastras, varanda perimetral, refundidos e placas barrocas. En altura un tambor concluído en cúpula.

CATEGORÍA:

INCLUÍDO NO CATÁLOGO

AMBITO:

GALEGO

NIVEL PROTECCIÓN:

INTEGRAL

ESTADO CONSERVACIÓN:

BO

PROPIETARIO:

PARROQUIAL

ORDENANZA DE APLICACIÓN:

NÚCLEO RURAL AREAS DE EXPANSION

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

ADRO

ELEMENTOS PETREOS SENLLEIROS

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeadado público nobre acordo coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:

As derivadas do nivel de protección

OBRAS PERMITIDAS:

Restauración ou reparación dos elementos deteriorados

Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

Aprobado definitivamente por Orde da Consellería de Política Territorial, Obras Públicas e Transportes

de data

16 DEC. 2008

O xefe do servizo de Planificación Urbanística

Pedro Paulo Gómez Rielo

DILIXENCIA.- Para facer constar que o presente documento forma parte do Plan Xeral de Ordenación Municipal de VILARDEVÓS, aprobado por PROVISIÓN ALCAIDE polo Pleno da Corporación na sesión celebrada o día 31 JUL. 2008

O/A SECRETARIO/A

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VILARDEVÓS

CATÁLOGO DE BENS CULTURAIS

CLASE ELEMENTO:
ARQUITECTURA

TIPOLOXIA:
FORNOS

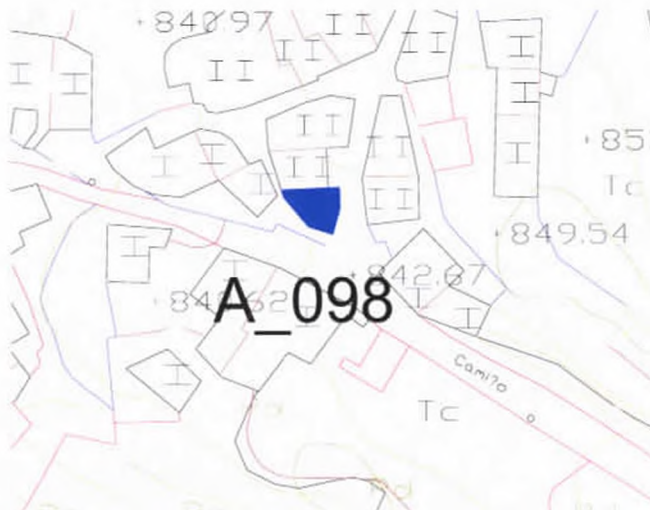
CLAVE PLANO:
O-2-5

Nº FICHA:
A_098

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:

PARROQUIA:

NÚCLEO:

LOCALIZACIÓN:

Forno comunal de Berrande

BERRANDE

Berrande

Berrande

DESCRIPCIÓN:

Forno comunal que ocupa un espazo central dentro da aldea. De planta rectangular, ángulo curvado na intersección das rúas e piso terreo e cuberta a dúas augas, o seu interior conserva os elementos propios do forno tradicional. Este constitúe unha pequena construción circular que ten forma de bóveda no seu interior, e serve para cocer pan, empanadas, bolos preñados, etc...

De propiedade comunitaria, esta modalidade de forno é o propio das sociedades de escasos recursos. Trátase dunha construción independente feita e conservada polos veciños que era utilizado seguindo o sistema de rolda. Os seus muros foron levantados en cachotería de xisto, o que dá lugar á apertura dun único van: a porta de acceso, reforzada con perpiño granítico.

O interior dos fornos comunais tradicionais posúe plataformas horizontais ao longo das paredes, coñecidas como tendais, onde se lle dá forma á masa. Seguidamente sitúase o forno propiamente dito, tamén chamado vaso do forno, que ocupa o largo da construción.

A estrutura constitúese por medio dunha cámara de planta circular, a capela -asentada sobre o lar- base de pedra construída de lousas ben traballadas, con teito abovedado onde se acende o lume e se fai a cocedura do pan unha vez realizado o enornado. O forno ten un oco de acceso -a boca- que en moitos casos leva na parte superior unha peza sainte de pedra coñecida co nome de chapilé, que ten por obxecto impedir o ascenso das faíscas.

O lar prolóngase cara adiante formando unha plataforma a xeito de mesa, a lareira, dotada dun burato polo que se fai caer a cinza nun depósito inferior denominado fornalleira ou borralleira.

CATEGORÍA:

AMBITO:

NIVEL PROTECCIÓN:

ESTADO CONSERVACIÓN:

PROPIETARIO:

INCLUÍDO NO CATÁLOGO

LOCAL

ESTRUTURAL

BO

COMUNAL

ORDENANZA DE APLICACIÓN:

NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓN:

ELEMENTOS A PROTEGER

ELEMENTOS PETREOS SENLLEIROS

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e traslado do poste que aparece chantado á beira da porta de entrada. Instalación dun alumeadado público sobre acordo coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:

As derivadas do nivel de protección

OBRAS PERMITIDAS:

As derivadas do nivel de protección

Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

de data **16 DEC. 2008**

O xefe do servizo de Planificación Urbanística

Consultora Galega s.l.

Pedro Paulo Gómez Rielo

DILIXENCIA.- Para facer constar que o presente documento forma parte do Plan Xeral de Ordenación Municipal de VILARDEVÓS, aprobado provisionalmente polo Pleno da Corporación na sesión celebrada o día **31 JUL 2008**

F RES
A_098

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VILARDEVÓS

CATÁLOGO DE BENS CULTURAIS

CLASE ELEMENTO:
ARQUITECTURA

TIPOLOXIA:
FORNOS

CLAVE PLANO:
O-2-9

Nº FICHA:
A_099

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Forno comunal de Tomonte	SOUTOCHAO	Tomonte	Tomonte

DESCRIPCIÓN:

Forno comunal que se levanta na entrada da aldea. De planta rectangular, piso terreo e cuberta a dúas augas, o seu interior conserva os elementos propios do forno tradicional. Este constitúe unha pequena construción circular que ten forma de bóveda no seu interior, e serve para cocer pan, empanadas, bolos preñados, etc...

De propiedade comunitaria, esta modalidade de forno é o propio das sociedades de escasos recursos. Trátase dunha construción independente feita e conservada polos veciños que era utilizado seguindo o sistema de rolda. Os seus muros foron levantados en cachotería de xisto, o que dá lugar á apertura dun único van: a porta de acceso, reforzada con perpiño granítico e unha lumieira de madeira.

O interior dos fornos comunais tradicionais posúe plataformas horizontais ao longo das paredes, coñecidas como tendais, onde se lle dá forma á masa. Seguidamente sitúase o forno propiamente dito, tamén chamado vaso do forno, que ocupa o largo da construción.

A estrutura constitúese por medio dunha cámara de planta circular, a capela -asentada sobre o lar- base de pedra construída de lousas ben traballadas, con teito abovedado onde se acende o lume e se fai a cocedura do pan unha vez realizado o enforado. O forno ten un oco de acceso -a boca- que en moitos casos leva na parte superior unha peza saínte de pedra coñecida co nome de chapilé, que ten por obxecto impedir o ascenso das faíscas.

O lar prolóngase cara adiante formando unha plataforma a xeito de mesa, a lareira, dotada dun burato polo que se fai caer a cinza nun depósito inferior denominado fornalleira ou borrarreira.

CATEGORÍA:	AMBITO:	NIVEL PROTECCIÓN:	ESTADO CONSERVACIÓN:	PROPIETARIO:
INCLUIDO NO CATÁLOGO	LOCAL	ESTRUTURAL	MALO	COMUNAL

ORDENANZA DE APLICACIÓN:

NÚCLEO RURAL AREAS DE EXPANSION

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

ELEMENTOS PETREOS SENLLEIROS

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

MELLORAS NECESARIAS:

Rehabilitación integral respectando a tipoloxía orixinal e os materiais tradicionais: tella curva do país, carpintería de madeira...

OBRAS PROHIBIDAS:

As derivadas do nivel de protección

Aprobado definitivamente por Orde da Conselleira de
Política Territorial, Obras Públicas e Transportes

As derivadas do nivel de protección

Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

de data **16 DEC. 2008**

O xefe do servizo de Planificación Urbanística

Pedro Paulo Gómez Rielo

DILIXENCIA.- Para facer constar que o presente documento forma parte do Plan Xeral de Ordenación Municipal de VILARDEVÓS, aprobado por o Pleno da Corporación na sesión celebrada o día **31 JUL 2008**

Consultora Galega s.l.

F RES
A_099

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VILARDEVÓS

CATÁLOGO DE BENS CULTURAIS

CLASE ELEMENTO:
ARQUITECTURA

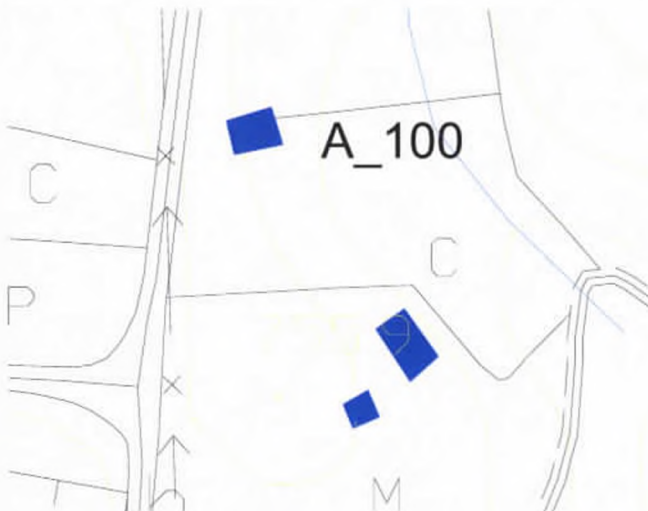
TIPOLOXIA:
ADEGAS

CLAVE PLANO:
O-2-9

Nº FICHA:
A_100

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Conxunto de adegas de Tomonte	SOUTOCHAO	Tomonte	Tomonte

DESCRIPCIÓN:

Conxunto de adegas do país concebidas de maneira agrupada. Combinan planta cadrada e rectangular, e sitúanse no emprazamento máis sombrío da aldea a fin proporcionar ao viño as mellores condicións de conservación. Moitas delas, as de maior tamaño, posúen dous accesos diferenciados en altura gracias ao desnivel do terreo, o que permite estruturar o edificio en dous niveis ou andares.

Os seus muros levántanse con cachotería concertada, reservando as pezas ben dimensionadas de granito para os eixos estruturais, así como para o contorno dos ocos de acceso e ventilación. A súa cuberta a dúas augas fai as veces de prolongación natural da vertente da ladeira á que se adosan.

No interior destes extraordinarios exemplos de arquitectura etnográfica consérvanse pias e pilóns labrados en pedra, así como lagares en deficiente estado de conservación. Habitualmente posúen ademais utensilios de grande valor etnográfico: barriles, cubas de distintos tamaños...

CATEGORÍA:	AMBITO:	NIVEL PROTECCIÓN:	ESTADO CONSERVACIÓN:	PROPIETARIO:
INCLuíDO NO CATÁLOGO	LOCAL	TIPOLOXICA	POUCO ALTERADO	PRIVADA

ORDENANZA DE APLICACIÓN:

NÚCLEO RURAL AREAS DE EXPANSION

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEXER

ELEMENTOS PETREOS SENLLEIROS

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

MELLORAS NECESARIAS:

OBRAS PROHIBIDAS:

As derivadas do nivel de protección

OBRAS PERMITIDAS:

As derivadas do nivel de protección

Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

DILIXENCIA.- Para facer constar que o presente documento forma parte do Plan Xeral de Ordenación Municipal de VILARDEVÓS, aprobado...
polo Pleno da Corporación na sesión celebrada o día **31 JUL. 2008**
O/A SECRETARIO/A

Aprobado definitivamente por Orde da Conselleira de Política Territorial, Obras Públicas e Transportes

de data **16 DEC. 2008**

O xefe do servizo de Planificación Urbanística

Consultora Galega s.l.

Pedro Paulo Gómez Rielo

F RES
A_100

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VILARDEVÓS

CATÁLOGO DE BENS CULTURAIS

CLASE ELEMENTO:
ARQUITECTURA

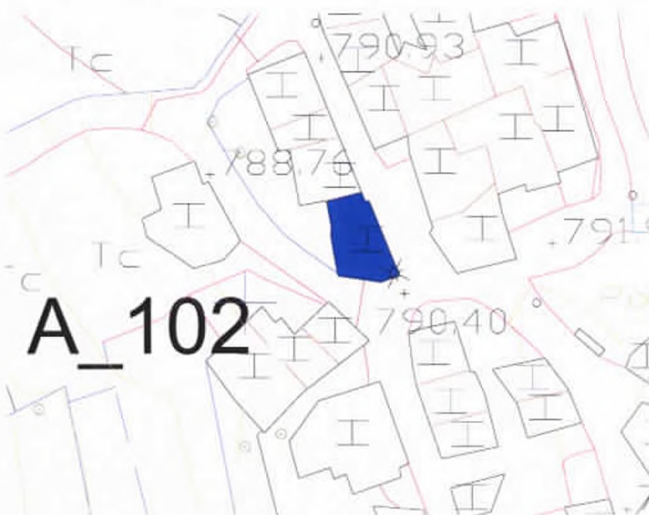
TIPOLOXIA:
FORNOS

CLAVE PLANO:
O-2-8

Nº FICHA:
A_102

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Forno comunal de Rexosende	SOUTOCHAO	Rexosende	Rexosende

DESCRIPCIÓN:

Forno comunal que ocupa un espacio central dentro da aldea. De planta rectangular e piso terreo e cuberta a dúas augas, o seu interior conserva os elementos propios do forno tradicional. Este constitúe unha pequena construción circular que ten forma de bóveda no seu interior, e serve para cocer pan, empanadas, bolos preñados, etc...

De propiedade comunitaria, esta modalidade de forno é o propio das sociedades de escasos recursos. Trátase dunha construción independente feita e conservada polos veciños que era utilizado seguindo o sistema de rolda. Os seus muros foron levantados en cachotería de xisto, o que dá lugar á apertura dun único van: a porta de acceso, reforzada con perpiño granítico.

O interior dos fornos comunais tradicionais posúe plataformas horizontais ao longo das paredes, coñecidas como tendais, onde se lle dá forma á masa. Seguidamente sitúase o forno propiamente dito, tamén chamado vaso do forno, que ocupa o largo da construción.

A estrutura constitúese por medio dunha cámara de planta circular, a capela -asentada sobre o lar- base de pedra construída de lousas ben traballadas, con teito abovedado onde se acende o lume e se fai a cocedura do pan unha vez realizado o enformado. O forno ten un oco de acceso -a boca- que en moitos casos leva na parte superior unha peza saínte de pedra coñecida co nome de chapilé, que ten por obxecto impedir o ascenso das faíscas.

O lar prolongase cara adiante formando unha plataforma a xeito de mesa, a lareira, dotada dun burato polo que se fai caer a cinza nun depósito inferior denominado fornalleira ou borralleira.

CATEGORÍA:	AMBITO:	NIVEL PROTECCIÓN:	ESTADO CONSERVACIÓN:	PROPIETARIO:
INCLUIDO NO CATÁLOGO	LOCAL	ESTRUTURAL	BO	COMUNAL

ORDENANZA DE APLICACIÓN:

NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

ELEMENTOS A PROTEGER:

ELEMENTOS PETREOS SENLLEIROS

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

MELLORAS NECESARIAS:

Traslado do poste de cemento que se chanta nun dos ángulos do forno e recebado dos muros e retellado do alpendre co que comparte medianeira.
Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeadado público nobre acorde coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:

As derivadas do nivel de protección

OBRAS PERMITIDAS:

As derivadas do nivel de protección
Mais todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

de data **16 DEC. 2008**

O xefe do servizo de Planificación Urbanística

Consultora Galega s.l.

Pedro Paulo Gómez Rielo

DILIXENCIA.- Para facer constar que o presente documento forma parte do Plan Xeral de Ordenación Municipal de VILARDEVÓS, aprobado **ACORDADO** polo Pleno da Corporación na sesión celebrada o día **31 JUL. 2008**.

O/A SECRETARIO/A

F RES
A_102

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VILARDEVÓS

CATÁLOGO DE BENS CULTURAIS

CLASE ELEMENTO:
ARQUITECTURA

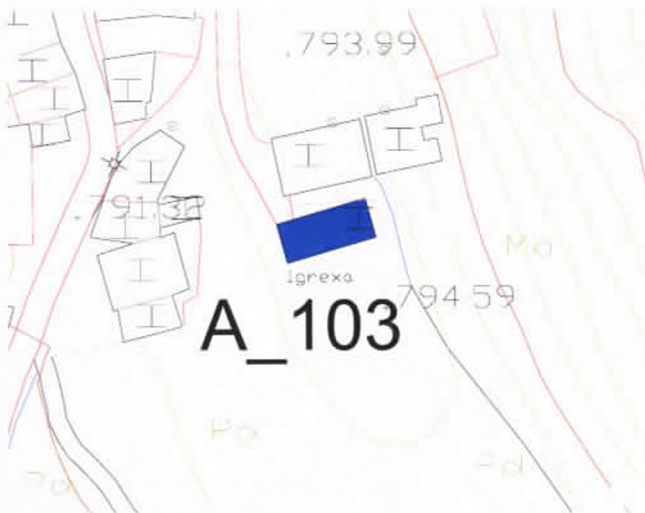
TIPOLOXIA:
RELIXIOSA

CLAVE PLANO:
O-2-8

Nº FICHA:
A_103

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Capela de Rexosende	SOUTOCHAO		Rexosende

DESCRICIÓN:

Capela de planta rectangular recentemente levantada que carece de interese arquitectónico e patrimonial. A espadana, labrada en pedra e dun único oco, é o único elemento relevante desde o punto de vista cultural. Pertenceu á capela tradicional anterior, derrubada para erguer esta nova.

CATEGORIA:	AMBITO:	NIVEL PROTECCIÓN:	ESTADO CONSERVACIÓN:	PROPIETARIO:
INCLuíDO NO CATÁLOGO	LOCAL	ESTRUTURAL	BO	PARROQUIAL

ORDENANZA DE APLICACIÓN:

NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

A espadana e o sino que contén deben ser conservados como último testemuño do edificio destruído. Non se definiu o contorno de protección por consideralo innecesario.

ELEMENTOS A PROTEXER

ELEMENTOS PETREOS SENLLEIROS

MELLORAS NECESARIAS:

Soterramento do cableado aéreo e instalación dun alumeadado público nobre acordo coa entidade do ben.

OBRAS PROHIBIDAS:

As derivadas do nivel de protección

OBRAS PERMITIDAS:

As derivadas do nivel de protección.
Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

DILIXENCIA.- Para facer constar que o presente documento forma parte do Plan Xeral de Ordenación Municipal de VILARDEVÓS, aprobado PROVISIONALMENTE polo Pleno da Corporación na sesión celebrada o día 31/10/2008

XUNTA DE GALICIA

Aprobado definitivamente por Orde da Conselleira de Política Territorial, Obras Públicas e Transportes

de data **16 DEC. 2008**

O xefe do servizo de Planificación Urbanística

Pedro Paulo Gómez Rielo

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VILARDEVÓS

CATÁLOGO DE BENS CULTURAIS

CLASE ELEMENTO:

ARQUITECTURA

TIPOLOXIA:

ADEGAS

CLAVE PLANO:

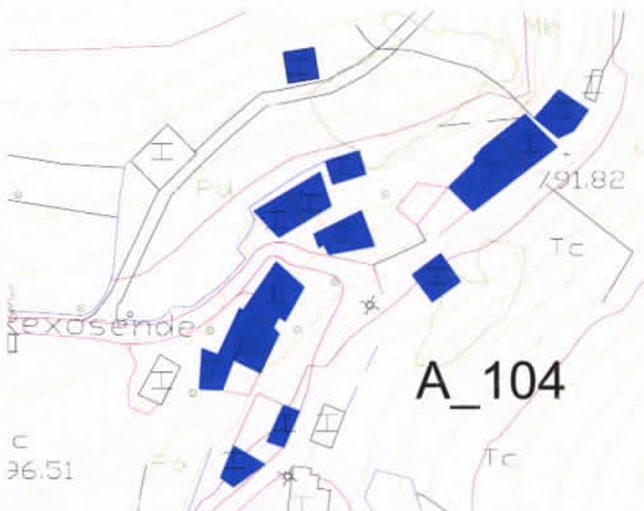
O-2-8

Nº FICHA:

A_104

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:

Conxunto de adegas de Rexosende

PARROQUIA:

SOUTOCHAO

NÚCLEO:

Rexosende

LOCALIZACIÓN:

Rexosende

DESCRIPCIÓN:

Conxunto de adegas do país concebidas de maneira agrupada que se atopan en bastante mal estado de conservación. Combinan planta cadrada e rectangular, e sitúanse no emprazamento máis sombrío da aldea a fin proporcionar ao viño as mellores condicións de conservación. Moitas delas, as de maior tamaño, posúen dous accesos diferenciados en altura gracias ao desnivel do terreo, o que permite estruturar o edificio en dous niveis ou andares.

Os seus muros levántanse con cachotería concertada, reservando as pezas ben dimensionadas de granito para os eixos estruturais, así como para o contorno dos ocos de acceso e ventilación. A súa cuberta a dúas augas fai as veces de prolongación natural da vertente da ladeira á que se adosan.

No interior destes extraordinarios exemplos de arquitectura etnográfica consérvanse pias e pilóns labrados en pedra, así como lagares en deficiente estado de conservación.

Habitualmente posúen ademais utensilios de grande valor etnográfico: barriles, cubas de distintos tamaños...

CATEGORÍA:

INCLUIDO NO CATÁLOGO

AMBITO:

LOCAL

NIVEL PROTECCIÓN:

TIPOLOXICA

ESTADO CONSERVACIÓN:

MALO

PROPIETARIO:

PRIVADA

ORDENANZA DE APLICACIÓN:

NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓN:

ELEMENTOS A PROTEXER

ELEMENTOS PETREOS SELLLEIROS

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

MELLORAS NECESARIAS:

Rehabilitación integral respectando a tipoloxía e os materiais orixinais: carpintería de madeira, tella curva do país, etc..

OBRAS PROHIBIDAS:

As derivadas do nivel de protección

OBRAS PERMITIDAS:

Restauración para voltar a súa imaxe orixinal

Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

XUNTA DE GALICIA
Aprobado definitivamente por Orde da Conselleira de
Política Territorial, Obras Públicas e Transportes

de data 16 DEC. 2008

O xefe do servizo de Planificación Urbanística

Consultora Galega s.l.

Pedro Paulo Gómez Rielo

F RES
A_104

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VILARDEVÓS

CATÁLOGO DE BENS CULTURAIS

CLASE ELEMENTO:
ARQUITECTURA

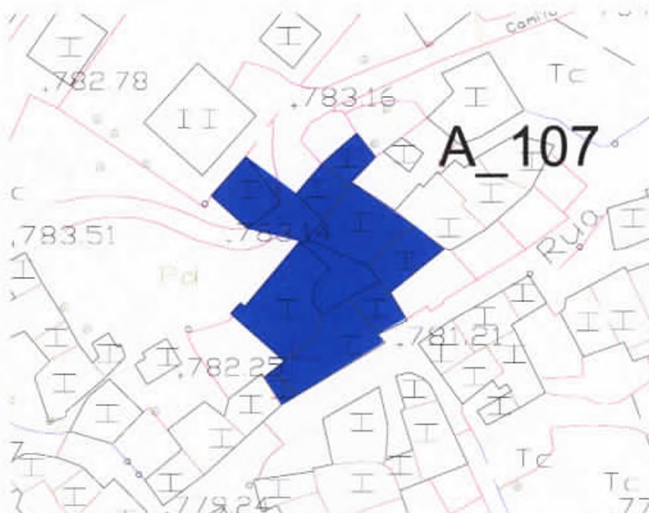
TIPOLOXIA:
CIVIL

CLAVE PLANO:
O-2-7

Nº FICHA:
A_107

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:	PARROQUIA:	NÚCLEO:	LOCALIZACIÓN:
Conxunto de vivendas e patio	ENXAMES	Enxames	Enxames

DESCRIPCIÓN:

Conxunto de vivendas de dúas alturas (B+I) dispostas arredor dun patio común que mantén accesos a dúas rúas paralelas perfectamente diferenciadas. As vivendas dispóñense entre medianeiras e compóñense dun volume paralelepípedo de sección cuadrangular ou rectangular, dúas alturas conformadas a base de perpiaño e/ou cachotes dispostos segundo distintos tipos de opus (incertum, caementicium, vittatum e mixtum vittatum, mais case nunca quadratum) e cuberta con tella árabe, que se dispón maiormente en dúas caídas diferenciadas de entre 20 e 40 graos. O acceso á planta superior moi raras veces se fai interiormente, senón a través dunha escaleira exterior rematada nun patamal, patín ou corredor. En poucas ocasións a conexión é interna, por medio dunha escaleira de un ou dous tiros.

No andar terreo ten cabida adega ou as cortes. Na superior a cociña, en palabras de Antonio Fraguas "o centro principal da casa, onde o labrego pasa as poucas horas do día que adica á comida e lecer ou tertulia. Na cociña celébranse ordinariamente as comidas, principalmente almorzo e cea, mais nunca en día de festa nin cando hai forasteiros. Ali xúntanse a vecindade nas veladas de inverno e en animada conversa comentan os sucesos, renovan os contos tradicionais da aldea e, algunha vez, óese, no silexio da noite, a promesa de palabra de casamento, axústanse ou renóvanse os contratos e regulanse e estimanse as relacións do lugar". Está presidida pola lareira, unha lousa longa de pedra lixeiramente elevada do chan, que se localiza, xa no centro da habitación, xa nun ángulo. En ocasións posúe cambota (cubrición troncopiramidal que conduce o fume cara a cheminea) construída en madeira ou pallabarro, aínda que actualmente só se conservan as pétreas. Un esteo—regularmente de granito—sirvelle de apoio angular. O forno, feito de pedra as máis das ocasións, vai nun dos recantos da cociña e adoita sobresaír do muro de peche da casa en forma de construción semicircular cuberta por tella. O fregadeiro ou vertedeiro, tamén de pedra, consiste nunha pia empotrada no muro onde un orificio conduce á auga residual ao exterior por medio dunha canle ou biqueira. Xunto a estes elementos, distinto tipo de mobiliario: arteza, cunheiro, salgadeiro, espeteira, cantareiro, a mesa, os bancos....

CATEGORÍA:	AMBITO:	NIVEL PROTECCIÓN:	ESTADO CONSERVACIÓN:	PROPIETARIO:
INCLUIDO NO CATÁLOGO	LOCAL	AMBIENTAL	POUCO ALTERADO	PRIVADA

ORDENANZA DE APLICACIÓN:

NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓNS:

XUNTA DE GALICIA
Aprobado definitivamente por Orde da Conselleira de Política Territorial, Obras Públicas e Transportes

ELEMENTOS A PROTEGER

ELEMENTOS PETREOS SENSIBLES

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

ESCALEIRAS

16 DEC. 2008

O xefe do servizo de Planificación Urbanística:

Pedro Paulo Gómez Rielo

MELLORAS NECESARIAS:

Recuperación dos materiais tradicionais: tella curva do país, carpintería de madeira, etc...

OBRAS PROHIBIDAS:

As derivadas do nivel de protección

OBRAS PERMITIDAS:

As derivadas do nivel de protección
Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

DILIXENCIA.- Para facer constar que o presente documento forma parte do Plan Xeral de Ordenación Municipal de VILARDEVÓS, aprobado provisionalmente polo Pleno da Corporación na sesión celebrada o día 31 JUL 2008

O/A SECRETARÍA

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL DE VILARDEVÓS

CATÁLOGO DE BENS CULTURAIS

CLASE ELEMENTO:

ARQUITECTURA

TIPOLOXIA:

CIVIL

CLAVE PLANO:

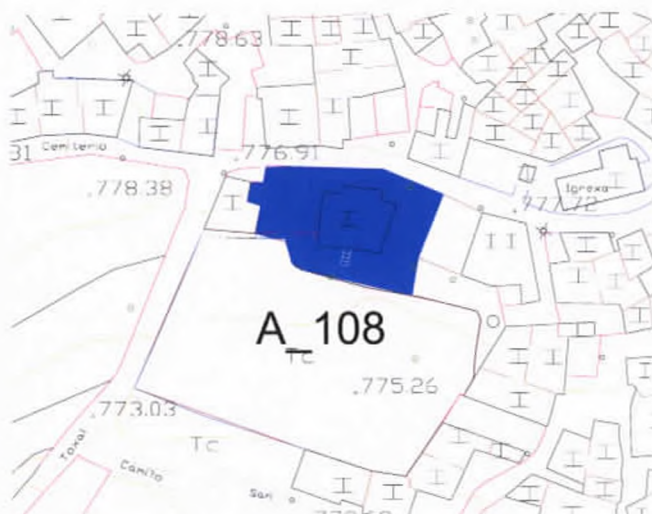
O-2-7

Nº FICHA:

A_108

F 01

PLANO

DENOMINACIÓN:

Casa-vivenda de Enxames

PARROQUIA:

ENXAMES

NÚCLEO:

Enxames

LOCALIZACIÓN:

Enxames

DESCRIPCIÓN:

Vivenda unifamiliar de planta terrea e cuberta a catro augas conformada por unha serie de volumes de planta cadrada e rectangular. O acceso á vivenda realízase a través dunha serie de escaleiras semicirculares labradas en granito. As portas, xanelas e portasdaire enmárcanse en ocios definidos por perpiño granítico perfectamente labrado e escuadrado gorecidos baixo arcos escarzanos.

A inferior calidade do paramento que constitúe o resto do muro obriga a enfoscado e a pintado, deixando á vista os ángulos do inmoible, tratados co mesmo coidado que o contorno dos vans.

Esta tipoloxía de vivenda, totalmente allea á tradición arquitectónica do país, encádrase dentro da arquitectura indiana ou americana que os emigrantes retornados trouxeron a Galicia ao longo dos séculos XIX e XX.

CATEGORÍA:

INCLUIDO NO CATÁLOGO

AMBITO:

LOCAL

NIVEL PROTECCIÓN:

TIPOLOXICA

ESTADO CONSERVACIÓN:

POUCO ALTERADO

PROPIETARIO:

PRIVADA

ORDENANZA DE APLICACIÓN:

NÚCLEO RURAL TRADICIONAL

OBSERVACIÓN:

A casa conta cunha extensa propiedade localizada no contorno do edificio residencial e dividida en dous polo camiño que pasa entre as construcións. No plano de localización adunado grafitase a finca singular anexa á edificación principal, que goza de idéntica protección que esta.

ELEMENTOS A PROTEXER

ENFOSCADOS PINTADOS

CARPINTERÍAS DE MADEIRA

PORTAS DE AIRE E VARANDAS

ESCALEIRAS

MELLORAS NECESARIAS:

Rehabilitación integral respectando a tipoloxía e materiais orixinais: carpintería de madeira, tella curva do país...

OBRAS PROHIBIDAS:

As derivadas do nivel de protección

OBRAS PERMITIDAS:

As derivadas do nivel de protección

Máis todas as permitidas na normativa xeral correspondentes ao seu nivel de protección.

Aprobado definitivamente polo Orde da Consellería de Política Territorial, Obras Públicas e Transportes

de data

16 DEC. 2008

O xefe do servizo de Planificación Urbanística

Consultora Galega s.l.

Pedro Paulo Gómez Rielo

F RES
A_108

DILIXENCIA.- Para facer constar que o presente documento forma parte do Plan Xeral de Ordenación Municipal de VILARDEVÓS aprobado polo Pleno da Corporación na sesión celebrada o día 31 JUL. 2008

O/A SECRETARIO/A

